Euroopan unionin osarahoittama

Vastuullinen liiketoiminta



Suomen Yrittäjäopisto

sedu

Sisällys

1. Mitä tarkoittaa vastuullinen liiketoiminta? 3

2. Vastuullisuuden osa-alueet 4

2.1 Ympäristövastuu 5

2.2 Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu 7

2.3 Taloudellinen vastuu 9

3. Miksi vastuullisuus on tärkeää? 11

Lähteet ja lisätietoa 13

4. Tehtävät

4.1 Tee vastuullisuussuunnitelma omalle yrityksellesi A

4.2 Tutustu yritysten vastuullisuuteen B

4.3 Millaisia kokemuksia sinulla on vastuullisesta yritystoiminnasta? C

Materiaali on tuotettu vuosina 2025–2026 Suomen Yrittäjäopiston ja Sedun yhteistyönä osana Selkokielistä yrittäjyyttä – materiaaleilla vaikuttavuutta -hankkeessa, joka on Euroopan unionin osarahoittama.

Kuvat: Tapio Saunamäki, Suomen Yrittäjäopisto

1. Mitä tarkoittaa vastuullinen liiketoiminta?

Vastuullinen liiketoiminta tarkoittaa,
että yritys huolehtii ihmisistä, ympäristöstä
ja yrityksen taloudesta.
Vastuullinen yritys noudattaa lakeja
ja toimii rehellisesti.
Yritys ottaa huomioon,
miten sen toiminta vaikuttaa ihmisiin ja ympäristöön.
Vastuullinen yritys ei ajattele vain nopeaa voittoa.
Se ajattelee myös tulevaisuutta.

Kun yritys toimii vastuullisesti,
asiakkaat, työntekijät, yhteistyökumppanit
ja viranomaiset luottavat siihen.
Luottamus on yritykselle tärkeää.
Se auttaa yritystä saamaan uusia asiakkaita.
Vanhat asiakkaat pysyvät tyytyväisinä.
Vastuullinen toiminta voi parantaa yrityksen mainetta.
Hyvä maine tarkoittaa,
että ihmisillä on hyvä kuva yrityksestä.
Ihmiset haluavat tehdä yrityksen kanssa yhteistyötä
ja työskennellä siellä.

Myös pieni yritys voi olla vastuullinen.
Pienyrittäjä voi tehdä arjessa vastuullisia päätöksiä.
Hän kohtelee asiakkaita ja työntekijöitä reilusti.
Hän tekee, mitä lupaa.
Hän hoitaa raha-asiat hyvin.
Hän huolehtii siitä,
että tuotteet ja palvelut
ovat laadukkaita ja turvallisia.
Hän tekee valintoja,
jotka ovat ympäristölle hyviä.

Vastuullinen liiketoiminta ei ole yrityksessä erillinen tehtävä.
Se on tapa ajatella ja toimia joka päivä.
Yritys yrittää parantaa toimintaansa koko ajan.
Se yrittää tehdä oikeita ja hyviä valintoja.
Yritys toimii vastuullisesti myös silloin,
kun kukaan ei valvo sitä.
Kun yritys toimii näin,
se voi kasvaa ja menestyä paremmin.

2. Vastuullisuuden osa-alueet

Vastuullisessa liiketoiminnassa
on kolme osa-aluetta.

Ne ovat ympäristövastuu,
sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu
sekä taloudellinen vastuu.

Vastuullisuus näkyy siinä,
miten yritys toimii
ja millaisia päätöksiä se tekee joka päivä.

Ympäristövastuu

Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu

Taloudellinen vastuu



2.1 Ympäristövastuu

Ympäristövastuu tarkoittaa,
että yritys huolehtii ympäristöstä.

Yritys yrittää toimia niin,
että se ei aiheuta haittaa ympäristölle.
Yritys voi esimerkiksi säästää energiaa,
vähentää jätettä, kierrättää
ja käyttää ympäristöystävällisiä materiaaleja.
Ympäristöystävällinen materiaali on sellainen,
joka aiheuttaa vähän haittaa ympäristölle.

Yritys voi myös suunnitella palveluja ja tuotteita,
joista on vähemmän haittaa ympäristölle.

Näin yritys pitää huolta ympäristöstä.



Esimerkkejä ympäristövastuusta

Jätteen vähentäminen

Yritys käyttää
monikäyttöisiä materiaaleja
ja lajittelee roskat.

Se käyttää ylimääräiset materiaalit
uudelleen myöhemmin.

Tavaroiden ostaminen läheltä

Yritys ostaa tavaroita läheltä.
Silloin kuljetuksia tarvitaan vähemmän.
Myös päästöt eli ilmaan joutuvat
haitalliset aineet vähenevät.
Näin yritys tukee lähialueen taloutta.

Energian säästäminen

Yritys sammuttaa valot ja laitteet,
kun niitä ei käytetä.
Se käyttää lamppuja,
jotka säästävät energiaa.

Digitaalinen kuitti tai lasku

Asiakas saa digitaalisen kuitin
tai laskun aina,
kun se on mahdollista.
Näin paperia kuluu vähemmän.

Ympäristölle parempien materiaalien ja tuotteiden käyttäminen

Yritys käyttää materiaaleja,
pakkausmateriaaleja
ja puhdistusaineita,
joista on mahdollisimman
vähän haittaa ympäristölle.

Tuotteiden ja palvelujen suunnittelu

Yritys tekee tuotteita,
jotka kestävät pitkään.
Tuotteita voi huoltaa ja korjata.
Tuotteiden materiaalit
voidaan kierrättää
eli käyttää uudelleen.

2.2 Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu

Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu liittyy ihmisiin.

Se tarkoittaa,
että yritys kohtelee asiakkaita, työntekijöitä
ja yhteistyökumppaneita hyvin ja reilusti.
Yritys huolehtii työntekijöiden
turvallisuudesta ja hyvinvoinnista.
Se huolehtii myös siitä,
että asiakkaat saavat
laadukasta ja turvallista palvelua.

Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu näkyy myös siinä,
miten yritys osallistuu yhteisön toimintaan
ja huomioi erilaiset ihmiset tasapuolisesti.



Esimerkkejä sosiaalisesta ja kulttuurisesta vastuusta

Yritys kohtelee kaikkia asiakkaita ystävällisesti ja tasapuolisesti. Asiakkaan tausta, kieli tai uskonto ei vaikuta siihen, millaista palvelua hän saa.

Yritys kuuntelee asiakkaita ja käsittelee palautteet asiallisesti, myös negatiiviset. Tämä tarkoittaa, että yritys oppii palautteesta ja yrittää parantaa toimintaansa.

Yritys huolehtii työntekijöiden turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Työvälineet ovat turvallisia ja ohjeet selkeitä. Työntekijät voivat osallistua koulutukseen ja opiskella uusia asioita.

Yritys osallistuu paikalliseen toimintaan, tapahtumiin tai hyväntekeväisyyteen. Hyväntekeväisyys tarkoittaa muiden auttamista. Näin yritys tukee alueen ihmisiä ja toimintaa.

Yritys palkkaa ja perehdyttää työntekijät tasapuolisesti. Se perehdyttää työntekijät eli antaa heille ohjeet työhön. Yritys antaa selkeät työvuorolistat ja maksaa palkan ajallaan.

Yritys huolehtii asiakkaiden tietoturvasta. Tämä tarkoittaa, että asiakkaiden tiedot ovat turvassa eikä niitä näytetä muille.

2.3 Taloudellinen vastuu

Taloudellinen vastuu tarkoittaa,
että yritys hoitaa raha-asiansa hyvin.

Yritys suunnittelee,
miten se käyttää rahaa.
Se maksaa laskut ajoissa
ja hinnoittelee tuotteensa
ja palvelunsa reilusti.

Nämä asiat auttavat yritystä
jatkamaan toimintaansa pitkään.
Taloudellinen vastuu ei tarkoita vain voiton tavoittelua.
Se tarkoittaa myös sitä,
että yritys käyttää rahaa viisaasti.



Esimerkkejä taloudellisesta vastuusta

Yritys pitää kirjanpidon ajan tasalla.
Se pyytää kirjanpitäjältä
apua tarvittaessa.
Näin verot, palkanmaksu
ja muut talousasiat hoidetaan oikein.

Yritys maksaa laskut ajoissa.
Silloin muut yritykset voivat luottaa siihen.
Tämä auttaa myös pitämään
hyvät suhteet tavarantoimittajiin
eli yrityksiin, joilta se ostaa tavaraa.

Yritys hinnoittelee tuotteet
tai palvelut selkeästi ja reilusti.
Silloin asiakas ymmärtää paremmin,
mistä tuotteen tai palvelun hinta tulee.

Yritys ei ota turhaa velkaa.

Yritys käyttää rahaa sellaisiin ostoihin,
jotka auttavat yritystä kasvamaan.

Yritys suunnittelee taloutta etukäteen.
Se tekee kuukausibudjetin
ja seuraa tuloja ja menoja.
Näin yritystoiminta tuottaa rahaa.



3. Miksi vastuullisuus on tärkeää?

Vastuullinen toiminta on tärkeää,
koska se auttaa yritystä menestymään pitkään.
Kun yritys toimii rehellisesti ja luotettavasti,
asiakkaat haluavat käyttää sen tuotteita ja palveluja.
Asiakkaat valitsevat sen yrityksen,
johon he voivat luottaa.
Vastuullisella yrityksellä on myös hyvä maine.
Hyvä maine tuo yritykselle lisää asiakkaita
ja mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden kanssa.

Vastuullisuus auttaa yritystä
tekemään yhteistyötä muiden kanssa.
Monet yritykset, tavarantoimittajat ja viranomaiset
haluavat toimia vain sellaisten yritysten kanssa,
jotka noudattavat lakeja ja toimivat rehellisesti.
Kun yrittäjä hoitaa tehtävänsä ajallaan ja toimii reilusti,
hänen kanssaan on helppo tehdä yhteistyötä.

Vastuullinen yrittäjä auttaa
koko yhteiskuntaa voimaan paremmin.
Hän maksaa verot ja maksut ajoissa,
kohtelee työntekijöitä hyvin
ja tarjoaa laadukasta palvelua asiakkaille.
Työpaikkoja syntyy, palvelut kehittyvät
ja yritysten välinen luottamus lisääntyy.
Myös ympäristölle tulee vähemmän haittaa.



Vastuullisuudesta on hyötyä myös yrittäjälle.
Kun yrityksen toiminta on selkeää
ja kaikki on järjestetty hyvin,
yrittäjän arki helpottuu.

Stressi vähenee,
kun yrityksen raha-asiat ovat kunnossa.
Turvallinen työympäristö lisää
sekä yrittäjän että työntekijöiden hyvinvointia.

Vastuullinen toiminta auttaa vähentämään ongelmia.
Ongelmia voivat olla esimerkiksi
valitukset, rangaistukset tai huono maine.

Vastuullinen yrittäjä voi olla ylpeä omasta työstään.
Vastuullinen toiminta antaa yrittäjälle myös uskoa siihen
että yritystä kannattaa kehittää.

Kun yritys toimii vastuullisesti,
siitä hyötyvät yritys, asiakkaat, työntekijät,
ympäristö ja koko yhteiskunta.

Vastuullinen toiminta on hyvä pohja yrityksen tulevaisuudelle.



Lähteet ja lisätietoa

Elinkeinoelämän keskusliitto. (2023). Kartalle EU:n vastuullisuussääntelystä – missä mennään? Päivitetty 14.2.2025. Viitattu 9.9.2026. https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/eun-vastuullisuussaantely-etenee-keskeiset-hankkeet-5-minuutissa/

Jeminen, Jaana. (2026). Vastuullisuustyö on mikro- ja pk-yrityksissä myös tuloksen tekoon vaikuttava päätös. Oulun yliopisto, Kerttu Saalasti Instituutin blogi. Julkaistu 16.3.2026. Viitattu 9.9.2026. https://www.oulu.fi/fi/blogit/kerttu-saalasti-instituutin-blogi/vastuullisuustyo-mikro-ja-pk-yrityksissa-myos-tuloksen-tekoon-vaikuttava-paatos

Suomen YK-liitto. (ei pvm.). Kestävä kehitys. Viitattu 9.9.2026. https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys

Suomen Yrittäjät. (ei pvm.). Yritysvastuu. Viitattu 9.9.2026. https://www.yrittajat.fi/tietopankki/liiketoiminta/yritysvastuu/

Työ- ja elinkeinoministeriö. (ei pvm.). Yhteiskuntavastuu. Viitattu 9.9.2026. https://tem.fi/yhteiskuntavastuu

4. Tehtävät

4.1 Tee vastuullisuussuunnitelma omalle yrityksellesi

Suunnitelma auttaa yrittäjää.
Sen avulla on helpompi toimia vastuullisesti ja saavuttaa tavoitteet.

Päivitä suunnitelma
vähintään kaksi kertaa vuodessa.
Päivitä suunnitelma myös silloin,
kun suunnittelet uutta tilikautta.

Vastuullisuussuunnitelma

1. Yrityksen perustiedot

Yrityksen nimi

Yrittäjän nimi

Toimiala

Päivämäärä

2. Taloudellinen vastuu

Miten huolehdin yrityksen raha-asioista
ja siitä, että yritykselle tulee rahaa?

2.1 Kirjanpito ja vastuut

Miten pidän kirjanpidon ajan tasalla?

Miten varmistan,
että laskut maksetaan ajoissa?

2.2 Hinnoittelu ja talouden suunnittelu

Miten päätän tuotteiden hinnan?

Mitkä ovat yritykseni rahaan liittyvät tavoitteet?

3. Sosiaalinen vastuu

Miten kohtelen asiakkaita, työntekijöitä
ja yhteistyökumppaneita reilusti ja turvallisesti?

3.1 Asiakaspalvelu

Miten palvelen asiakkaita ystävällisesti?

Miten vastaan asiakkaiden palautteeseen?

3.2 Työntekijät (Jos yrityksessä on työntekijöitä.)

Miten huolehdin, että työntekjiät voivat hyvin?

Miten opastan uusia työntekijöitä?

3.2 Yhteistyökumppanit

Miten toimin luotettavasti
muiden ihmisten ja yritysten kanssa?

4. Ympäristövastuu

Miten voin toimia ympäristöä säästävästi?

4.1 Päivittäiset valinnat

Miten säästän energiaa?

Miten vähennän jätettä?

4.2 Ostot ja materiaalit

Miten teen ympäristölle hyviä valintoja?

5. Seuranta ja kehittäminen

Mitä haluan parantaa
seuraavien 6 kuukauden aikana?

Miten seuraan tavoitteita?

Milloin päivitän suunnitelman seuraavan kerran?

Lisätietoja

4.2 Tutustu yritysten vastuullisuuteen

Valitse listalta kolme yritystä.
Tutustu yritysten verkkosivuihin.
Etsi tietoa siitä,
miten yritykset toimivat vastuullisesti.

1.	Varusteleka	https://varusteleka.com
2.	Lindström	https://lindstromgroup.com/fi
3.	Orthex Group	https://www.orthexgroup.fi
4.	Tori	https://www.tori.fi
5.	Gasum	https://www.gasum.com/fi
6.	Soilfood	https://soilfood.fi
7.	Rester	https://rester.fi/en
8.	Fabpatch	https://vaatelaastari.fi
9.	Ponsse	https://www.ponsse.com
10.	ResQ Club	https://www.resq-club.com/fi

Kerro, mitä tietoa löysit.

4.3 Millaisia kokemuksia sinulla on vastuullisesta yritystoiminnasta?

Mieti, miten yritykset toimivat vastuullisesti.
Voit miettiä ympäristövastuuta,
sosiaalista ja kulttuurista vastuuta
ja taloudellista vastuuta.

Kerro, millaisia kokemuksia sinulla on yritysten vastuullisuudesta.
Voit kertoa omista hyvistä ja huonoista kokemuksista.